

171

PETRARCHE
DE VERA
SAPIENTIA
ZWOL.
T. V. OS

G

93

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 93

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 93

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 93

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 93

~~272~~

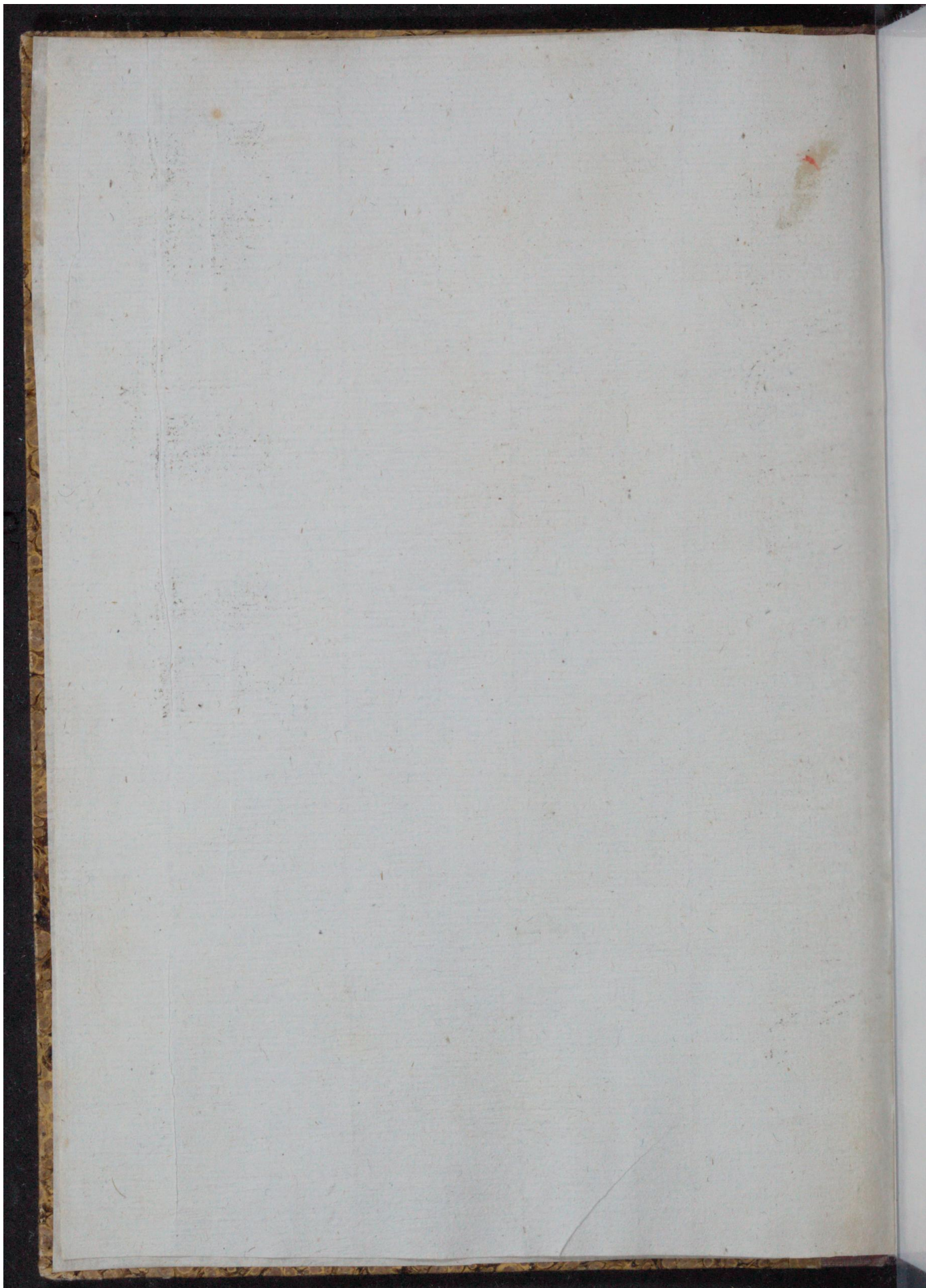
171

993

CA 1385

Evangel. P. v. 64. ante 1480.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or header.

Main body of faint, illegible text, likely a Latin manuscript or printed work. The text is too light to transcribe accurately.

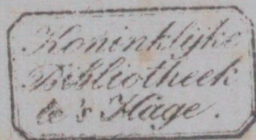
A faint rectangular stamp or seal at the bottom center of the page, containing illegible text.

Francisci petrarche poete laureati. de vera sapientia Dialogus primus Incipit feliciter. Collocutores sunt idiota & orator.

Quauent pauper quidam idiota ditissimū oratorem in foro romano. quem facete surridēs sic allocutus est **IDIOTA.** Miror de fastu tuo. q̄ tu licet cōtinua lectione defatigeris innumerabiles libros lectitando. nundū tamen ad humilitatem ductus sis. Hoc certe ex eo. quia scientia huius mundi in qua te ceteris precellere putas stulticia quedam est apud deū. & hec inflat. Ex qua inflatione tumida oritur supbia. que natione celestis semper in altū nititur ut grauius cadat. vera autē scientia humiliat. que nulla inflatione grauefacta in altū non casura volat. Optarem igitur ut ad illā te cōferres. quoniam ibi est thesaurus leticie. **ORATOR.** Que est hec p̄sumptio tua pauper idiota & penitus ignorans: ut sic paruifacias studium litterarum sine quo nemo proficit **IDIOTA.** Non ē magne orator. p̄sumptio. que me filere non finit: sed caritas. Nam video te deditū ad querēdum sapiētiā multo casto labore. a quo te reuocare si possem. desidero. Ita ut & tu errorem p̄penderes: puto contrito laq̄o te euasisse gauderes **Traxit te opinio auctoritatis ut sis quasi equus naturaliter liber: s̄ ar. te capistro alligatus p̄lepi: ut non aliud comedat**

a i

nisi quod sibi ministratur. Orator. si non in libris
sapientum est sapientie pabulum: ubi tunc est.

Idiota. Non dico ibi non esse. sed dico naturale
ibi non reperiri. Qui enim primo se ad scribendum
de sapientia rotulerunt: non de librorum pabulo qui
nondum erant. incrementa receperunt. sed naturali
alimento in viros perfectos euadebant. Et hi cete
ros qui ex libris se putant profecisse: longe sapietia
antecedunt. Orator. Quamuis forte sine littera
rum studio aliqua scribi possunt: tamen res diffici
les et grandes nequaquam cum scientie creuerit per ad
ditamenta. Idiota. Hoc est quod aiebam scilicet
te duci auctoritate et decipi. Scripsit aliquis ver
bum illud cui credis. Ego autem tibi dico quod sapietia
foris clamitat in plateis. et est clamor eius.
quoniam ipsa habitat in altissimis. Orator. Sa
pientiam attamen studio ac librorum lectione
consecutus sum. Idiota. Rem magnam si vera
esset. et inseparabilem a virtute. Crede autem michi
nunc si vere sapiens esses: hoc diceres. Sapiens
enim quantum est quod sibi deficit intelligit: non
glorietur itaque. sed suspirat. Orator. Sapientem
me profiteor. Idiota. Bene irent res si tot essent
sapientes. quot sapientie professores. Nunc illud
perdifficile est. hoc vero facillimum. Orator. Studio
ad sapientiam pueni. Idiota. Vrius sic ad illam
puenitur. sed an tu pueneris recogita. Non est enim
res studij breuis regnis aliquot auncorum ut reliqua

artes . tota vel longissima opus est vita . **S**i quis
ut aiunt tota die currens puenit ad uesperam : sa-
tis est . **N**otum est illud platonis ut alia multa pre-
clarissimum quod tuo ciceroni placet & michi . **B**e-
atum cui etiam in senectute contigerit ut sapienti-
am uersaq; opiniones assequi possit . **H**as tu an
calle medio obuias habueris uicior . an nescio quo
penneto equo uectus ante tempus attigeris . qui
tam cito sapiens eussisti . **O**razor . **S**apientie pfect-
tionem celitus accepi . **E**st em sapientia donum .
omne autem donum desursum est a patre luminu
Idiota . **E**st fateor celeste donum sapientia . **S**ed
magnus certe uir erat . & dei amicus paulus . qui
non ut tu de sapientia : sed potius hoc modo nie-
bat . **N**on q; iam acceperim aut pfectus sim . **O**ra-
zor . **S**apientiam cupida mente comprehendi . **I**di-
ota . **U**t pecunie rerumq; multarum mala : sic sapi-
entie cupiditas bona est **S**ed an tu tante rei capax
his uidero . **C**erte ille idem de quo modo memini
paulus apostolus **E**go me inquit non arbitror co-
prehendisse **E**t ille quoq; pmagnus erat q; cu deo de se
ipso loquens aiebat **I**mpfectu uiderut oculi tui **H**oc
e ppia sapietis ipfectu suu nosse & fateri . **O**razor .
Sapiens dicoz . **I**diota . **N**on tue . neq; aliene vo-
tes unq; sapientem fecerunt . sed res ipsa . **O**razor
Sapiens uolgo dicoz . **I**diota . **V**ulgus insanos
sapientes . & sapietes insanos iure suo dicere solet
quod est ut falsa pro ueris . & uera pro falsis ha-

beat. Nichil est a veritate remotius: quod vulgaris opinio. Orator. Omnes me predicant sapientem. Idiota. Ad famam fortasse aliquid: ad sapientiam nil omnino. Sencio autem, in suprascriptionibus et titulis epistolarum quibus nichil est liberalius. Non satis est facere sapientes qui non sunt: sed egregios et insignes faciunt et reuerendos. serenissimos in sup et illustres: ut iam simplex sapientie titulus sit pudori. Qui quod paucis tamen conueniat: stupor est. Vis autem nosse quod sis sapiens. Verte oculos retro. Recordare quotiens in hoc vite cursu respitaueris: quotiens offenso pede recideris. quot pudenda. quot dolenda. quot penitenda commiseris: tunc si audeas te dicere sapientem. credo autem non audebis. Orator. Scio me sapientem. Idiota. litterarum forte vis dicere. Sunt enim plane litterati aliqui. licet pauci. sapientes autem pene nulli. Aliud est sapienter loqui. aliud sapienter viuere. aliud dici. aliud esse sapientem. Fuere qui dicerent sapientem nullum. Id quod verum fallum ve sit: non disputo. certe nimis precepta est sententia. et ad desperationem prozona. et studio aduersa sapientia. Hebrei sapientem salomonem suum predicant. Qui quod sapiens esset: turba coniugum pellicumque testatur. multoque magis deus alienis cultus exhibitus. Orator. At roma sapientem helium et cathonem habuere. grecia ipsa dum floruit septem habuisse dicitur sapientes. Idiota. Hec de antiquis sapientibus. felicior etas nostra

14 apud D. affing. y. h. 100
in f. 100. 2. 4. 100

que ñ vnum. duos ve. aut septem. sed in singulis
urbibus ceu pecudū greges numerat sapiētes. Nec
mirum sane multos esse: qui tam facile fiant. **V**eit
iuuentis stult⁹ ad ^{forlorum} templū. doctoris insignia recep-
tur⁹. preceptores illū sui celebrāt. seu amore seu er-
rore. tumet ille. vulgus stupet applaudūt affines
& amici. **I**psē iussus cathedram scandit cūcta iam
ex alto despiciens. & nescio quid cōfutum murmu-
rās. **T**ūc maiores certatim seu diuina locutū lau-
dib⁹ ad celum tollūt. tinniūt interim cāpane. Cre-
pūt tube. volāt auile. figūtur oscula. vertici rotū
dus ac magistralis bonnetus appoitur. **H**is pac-
is descendit sapiēs. qui stult⁹ ascenderat. **M**ira
proslus transformatio nec ^{proposit} ouidio cognita. **S**ic fi-
unt hodie sapiētes. **V**erus sapiēs fit aliter. **O**ra-
tor **S**apiēs attamē sum. **I**diota. **S**olēt qui de se
magnifice sentiūt cōfidenter maiora virib⁹ aggre-
di. inq; nisi medio prolapsi: suo magno vel pericko
vel pudore addiscere q̄ iusti rerū estiātōres fuerint
suarum. **P**restat igitur michi crede falsas opinio-
nes abicere. insolentiam deponere. insipiētiam cir-
cumspicere. & optare ne qua experiende sapientie
necessitas incidat que declaret te de nichilo glozia-
tum. **H**ec rectior tutiozq; querende sapientie via est
Orazor. **C**redo & ego ad sapientiam peruenisse.
Idiota. **A**t si michi obsequeris: ad illam potius
assurgendo intendoq; peruenies. q̄ credendo.
Nichil enim ascendit altius q̄ humilitas opōsa.

*Ita impugnat doctor qui dicit
se vultu p̄dicationis & dicitur
est*

Ita enim p̄dicitur q̄ vultu

Orazor. Magna michi sapientia est. **I**diota. Pu-
tarem forsan u tacuisses **J**am me premiunisti. quo-
niam ubi maior iactantia. sapientia minor esse so-
let. ut tuus ait cicero. **Q**ui se inquit iactat. statim
inuenit derisorem. primo & tot irrisores. quot ha-
bet auditores. **O**razor. **I**nter sapientes deputa-
tus sum. **I**diota. **U**nus forsan es de illa grege q-
rum numerus multus est magnusq;. quibus preci-
osum magis est videri sapientes & no esse. q- esse q-
dem nec videri. **S**icut & multi sunt qui iusti potius
videri malut & non esse q- esse iusti nec apparere.
Primos igitur sophistas vocat aristoteles. secun-
dos ypocritas. **A**mborum aut effectus fallere est
& in primis seiplos. **I**lli verbis. **I**lli gestib;. alij
nutibus gestib; ac verbis iustos & sapientes se on-
dunt. **S**tultos autem prauosq; moribus atq; vita.
Preterea si tu sapiens esses utiq; no diceres **Q**ui-
ppe non presumit. no inflatur. verum gemit in seip-
so sapiens. no gloriatur. sed semp q- sibi desit po-
derat neq; exquisita sed acquirenda semp cogitat.
Omnia namq; illi desunt qui sibi nil ad sapienciam
desse putat. **I**gitur si velis fieri sapiens: noli: ve-
iam dixi teipm opinari sapientem. **O**razor. **V**er-
tamen sapiens consensu omniu iudicor. **I**diota.
Ad sapientiam veram nemo peruenire potest qui
falsa sapientia deceptus est **S**tult; igitur fias op-
tet. ut esse posses sapiens. **P**erge ergo quousq; tibi

mortalium turba ignara sui quid in terris sit agē-
dum. quidq; in celis agitur querit. phō cuidam p-
similes qui siderum cursus noctu cū astralabio me-
tiretur: in limosam lapsus est specum **Q**uod an-
cilla sua cachino magno ridens. **V**erus inquit me-
us ignorat quod ante pedes est vile lutum & rima-
ri temptat archana celozū. **D**ebet ergo homo id p-
mū inquirere quid sit. **H**omo inquit porphiri⁹ est
animal rationale mortale **M**ortale ait gregozius
tempet rationale. ne forte in supbiam extollatur.
& rationale cōfortet mortale ne in despationem la-
batur. **H**inc bernardus ad eugenium quem modo
allegavi. **A** te inquit tua consideratio inchoet. ne
frustra extendaris ad alia te neglecto. **Q**uid tibi p-
dest vniuersum lucrari mūdum teipsum pdens?
Noueris licet omnia misteria. noueris lata terre.
profunda maris. alta celi. si te nescieris: similis
eris viro edificanti absq; fundamento. ruina non
structuram faciens **N**ō est sapiens qui sibi nō est
sapiens **I**n acquisitione enim salutis tue nemo ti-
bi germanior neq; propinquior. **H**ec bernardus.
Sūt preterea nōnulli adeo seu fatui seu elati qui
seipsis ignoratis scientiam diuidzum assequi pu-
tant. **S**ed quo pacto vult ille deū cognoscere: qui
seipm conuincitur ignorare. **N**escienti seipm im-
possibile est scire deum. **E**x sui nempe cognitione o-
ratur humilitas. & timor dei. quid fuit homo nasci-
tur⁹. quid sit natus. quid mortu⁹ erit **E**x sui vero

ignorantia oritur supbia natione ut dixi celestis al
ta semp appetēs ut grauiori casu ad infima ruat.
que fecit angelos demones . ⁊ demonib⁹ homiēs
coequauit. **E**x supbia aut oritur dei ignorantia. ex
qua infelix despatio sepenumero cōsurgit. At vero
sine timore dei ⁊ humilitate quis potest de salute
p̄sumere? Ille solus est vere sapiens ac seipm intel
ligens qui vilem se ac parum reputat . qui vō mag
num aliquid esse existimat: cū nō sit fallitur ille. ⁊
vera sapientia in eo non est. **O**razor. Perge ve
ro obsecro. perge inq̄. talia michi inaudita hacte
nus verba salutaria enarrare. **S**ūt enī ut video
ad salutem magis accidentia. q̄ aut ciceronis aut
quintilianī reliquozum ve in meis oratorijs libris
contentozum. **I**diota. Pergam profecto. idq̄ etiā
libēs **V**re sapiēs ⁊ rectus apud deum ille animus
est qui cogitat qualis vita nō quāta sit. **R**empe ve
pulchre ait ⁊ splendide lactantius. **S**i ut viuendi:
sic ⁊ bene viuendi cura nobis esset: infinitos pene
labozes quibus stulticia estuat humana tanq̄ sup
fluos ⁊ insanos fugiendos longe vitaremus **S**ed
heu nemo iam vel admodum rarus q̄ bene viuat
sed q̄ diu curat. **C**um tamen omnibus in potesta
te est ut bene viuant. ut diu vero nemini. **Q**uid
est autem aliud diu viuere. q̄ diu torqueri. **E**t quā
to diutius quis in hac vita fuerit: tanto maiori
grauatur oneraturq̄ sarcina peccatorum. **E**t nō vides o orator. p̄mo quilibet homo q̄ sic

es in vita ista quasi hospes in domo aliena. Qua
die nescit hospes vel qua hora dicat^r ei. Eri foras
quia quam inhabitas domus tua nō est. Hō quip
pe vite commodat^r est: nō donat^r. Sapiēs in hac
vita sic dies studet agere transitorias ut in futura
dies eternitatis inueniat. **S**tude igitur o homo si
sapiēs esse desideras: saltem letaliter nō peccare.
Venialib⁹ enī. cū septies in die cadat iust⁹. quis
potest omnino cōtinere? Quod si peccaueris: orati
onib⁹. holocaustis. lacrimis. atq; elemosinis tu
am quoad potes iusticiam redime. **A**it enī in ec
clesiastico saloñ. fili peccasti. nō adicias iterū. sed
de pristinis deprecare ut tibi dimittantur. **S**ed hoc
vnum est quod te virib⁹ totis fugere ammoneo. p
crastinatio scilicet emēdationis & penitētie. **D**ico
enī tibi q^d de⁹ qui peccati veniam spōspōdit: pec
canti diem crastinum nō pmissit. **T**estis est tu⁹ in
tragedijs seneca ita dicens. **N**emo tam diuos ha
buit fauentes crastinū qui posset sibi polliceri. **D**e
us enī licet veniam ut dixi penitēti pmisserit: non
tamen pmissit ei dare volūtatē penitēdi. sicut ne
volūtatē peccandi dedit. **I**mmittit namq; diabo
lus longioris vite securitatem: ut inferat p^rdicōem
Nec dinumerare est possibile quātos hec ianis spei
fallax umbra deceperit. **A**udi q^d pulchre ait greg^o
De⁹ quos diu cōuertantur expectat: nō cōuersos
durius damnat. **A**udi etiā si vis augustinū supra

iohē in angelica potē q̄ humana v̄ba resonātem.
Intēdant inq̄t qui amant in dño māluetudiēm. &
timeāt veritatē **E**t enī dulcis & rect⁹ dñs. **A**mas
q̄ dulcis est. time q̄ rect⁹ est. **T**anq̄ māluet⁹ dix⁹
tacui. sed tāq̄ iust⁹ nūq̄d semp tacebo **M**isericors
& miserator dñs **I**ta plane **A**d huc adde longani-
mis: adde adhuc & multū misericors **S**ed time qd
est in nouissimo. & verax **M**ansuet⁹ dñs. longani-
mis dñs. misericors dñs & iust⁹ dñs & verax
dñs. largitur tibi spaciū correptionis. sed tu plus
amas dilatioē q̄ emēdatioē. **M**al⁹ fuisti heri:
hodie bon⁹ esto: **E**t hodiernū diem in malicia per-
egisti: vel cras mutare **S**emp expectas. & de mīa
dei tibi plurimū polliceris. quasi ille qui tibi p̄ pa-
ciētiam p̄mittit indulgentiā: p̄mittat tibi etiā pliri-
onem vitam: **V**nde scis quid pariat ^{craltur} cristian⁹ dies
Recte dicis in corde tuo **Q**ū me correxero: de⁹ om-
nia michi peccā dimittet. **R**egare nō possum⁹ **C**or-
rectis atq̄ cōuersis indulgentiam deus p̄mittit //
Nam in quo p̄pheta michi legis quia p̄mittit cor-
reptio indulgentiam: nō michi legis q̄ p̄mittit tibi
deus longam vitam **E**x utroq̄ igitur homiēs peri-
clitantur & sperādo. & desperādo. cōtrarijs rebus
cōtrarijs affectionib⁹ **S**perando decipi⁹ is q̄ dicit
Non⁹ est deus. misericors est de⁹. faciā qd michi
placet. quo libet laudem habenas cupiditatib⁹ meis
vt impleam desiderū anime mee. **Q**uare hoc: q̄a

misericos est deus . bonus est deus . mansuetus
est deus . **S**pe isti periclitantur . Desperatione aut
qui cum inciderint in graua peccata putantes si
bi non posse iam ignosci penitentibus & statuētes
se ad damnationem sine dubio destinatos . dicūt
apud seiplos **J**am dampnandi sumus : quare nō
quod volumus facimus ? **I**deo molesti sunt despe
rati **J**am enim quod timeant nō habent & vehemē
ter timendi sunt . **I**stos despacio necat . illos spes
Inter spem & desperationem fluctuat animus . **M**e
tuendū est ne te occidat spes . & cū speras multum
de misericordia . incidas in iudicium . **M**etuēdum
est rursum ne te occidat desperatio . & cū putas iā
tibi nō ignosci que graua commisit : nō agas pe
nitentiam . & incurras in iudicem sapientiam que
dicit **E**t ego vestre perditioni superridebo . **Q**uid
ergo egit deus cū periclitantib⁹ utroq; morbo ? **I**l
lis qui spe periclitantur hoc dicit . **N**e tardes cōuer
ti ad dūm neq; differas de die in diem . **S**ubito ei
venit ira eius . & in tempe vindicte disperdet te .
Illis qui desperatione periclitantur quid dicit ? **I**n
quacumq; die iniquus conuersus fuerit : omnes
iniquitates eius obliuiscat **P**ropter illos ergo qui
desperatione periclitantur proposuit indulgentie
portum : propter illos vero qui spe periclitantur &
dilationibus includuntur . fecit diem mortis incertū .
Quando veniat vltimus dies nescis **I**ngrat⁹ es
quia hodiernum habes in quo corrigaris . **H**inc

dixit ad peccatricem mulierem dñs . Nec ego te cō
dempnabo. **V**ade deinceps iam noli peccare. Sed
facta secura de preterito. caue futura. Nec ego inq̄
te cōdempnabo. **D**elevi quod cōmisiisti. oblerua qđ
precepi. vt inuenias quod promisi. hec aug⁹. Au
disti iam augustinū o orator. audito etiā ⁊ crisol
tomū sup iohēm sic dicentem. **Q**uid est latrone ⁊
homicida deterius? **R**ōne vltima hec species mali
cie est? **E**t tū ad summū virtutis cōfestim puenit.
⁊ ip̄m migravit paradilum nō dieb⁹ indigens. ū
vna die. sed breui momento. **Q**uare licet repente
transponi. ⁊ fieri aurum ex luteo. **Q**uia cū nō est
natura virtus aut malicia est. facilis est transposi
tio ab dñi necessitate eruta. **S**i volueritis ⁊ audie
ritis me ait dñs : bona terre comedetis. **V**ides q̄
niam volūtate indiget sola. voluntate quidem nō
cōmuni ⁊ nuda que est multoz: sed studiosa q̄ pau
corum est. **Q**uia dñes noui in celum velle euolare
nūc. sed p̄ opera optet volūtatem ostendere. **E**tem
negociator vult ditari. sed nō vsq; ad mentē volū
tatem sistit. sed nauē cōstruit. ⁊ cōgregat nauas
⁊ rogat gubernatozem. et in dñib⁹ alijs preparat
nauim ⁊ pecuniam feneratur et transit pelag⁹. et
ad exteram vadit terram. ⁊ pericula sustinet mul
ta. ⁊ alia oia q̄ sciūt qui mare nauigāt. **I**ta ⁊ nos
optet volūtate ostendere. **N**auigam⁹ enī ⁊ nos nauī
gatioēz nō eā q̄ a terra in terrā. sz eā q̄ a terra in ce
lū. **C**ōstruam⁹ igi⁹ mētē nrām ad aptā gubernati

onem que sursum fert. & nautas ei obediētes. &
navim solidam. ut neq; circūstantia neq; trīsticia
submergatur mūdiali. neq; elationis eleuetur spū
sed bene p̄incta sit & leuis. si sic quidem nauim.
sic vero gubernatozem & nautas preparabim⁹: cū
ap̄itudine ventozum nauigabimus. & filium dei q̄
verus est gubernator attrahemus ad nos ipsos.
Qui nō dimittet submergi nauim nobis. sed & si i
finiti flauerint venti: & vētos increpabit & mare.
& p̄ fluctuatione multam tribuet tranquillitatem
hec crisostom⁹ **V**eruntamē que supradicta sunt fe
re omnia de sola creata & que homini inesse potest
sapientia dixerim. **E**t quidem & alia sed increata
sapientia longe illa prestātor. longe q; differētior.
& tāto quidem quanto finitum ab infinito. eternū
a temporali differt **M**edia tamen ista ad illam: &
nō aliāde puenitur. **O**razor. **U**t audio cum te idio
tam reputes. sapere tū nō modicum videris. **I**di
ota. **H**ec est fortasse inter te & me differētia. **T**u te
sapientem putas: cum non sis. hinc supbis. **E**go
vero idiotam me esse cognosco: hinc humilior. & in
hoc forte doctior existo. **O**razor. **Q**uō ductus esse
potes ad scientiam ignorantie tue: cū sis idiota:
Idiota. **N**ō ex tuis sed ex dei libris. **O**razor. **Q**ui
sunt illi: **I**diota. **Q**uos suo digito scripsit. **O**ra
tor. **U**bi reperiūtur: **I**diota. **U**biq; **O**razor. **I**git⁹
& in hoc foro. **I**diota. **p**rimo & iam in capite libri
dixi q; sapientia clamat in plateis. **O**razor. **O**p

facere audire quomodo. **I**diota. si te absq; curio-
sa inquisitione affectum conspicerem: magna tibi
panderem. **O**razor. Potes ne breui tempore effice-
re: ut quid velis degustem? **I**diota. Possum. **O**ra-
zor. Contrahamus igitur nos in hanc tōloris pri-
mā queso apothecam. ut sedētes quieti⁹ loq̄mur.
Placuit idiote **E**t intrātes locū. aspectū in forum
vertētes: sic exorditus est idiota sermoēm.

Francisci petrarthe de vera sapientia dialogus
primus explicit feliciter: Incipit secund⁹:

ID I O T A

Quoniam tibi in p̄cedētib⁹ dixi sapiētia
clamare in plateis. ⁊ q̄ clamor eius ē
ipsam in altissimis habitare: hoc tibi
ostendere sic conabor. **E**t p̄mū veli di-
ras. quid hic aspicias i foro? **O**razor. Video iōi nu-
merari pecunias. in alio angulo pōderari merces.
ex opposito mensurari oleum ⁊ alia. **I**diota. Hec
sunt opera rōnis illius p̄ quam homiēs bestiēs aū-
cellūt. Nam numerare ponderare ⁊ mēsurare bru-
ta nequeūt. Attende nūc orator per quē. in q̄. ⁊ ex
quo hec fiūt. ⁊ dicito michi. **O**razor. Per discretio-
nē. **I**diota. Recte dicis Per q̄d aut discretio? **N**ō.
ne p̄ vnū numeratur? **O**razor. Quomodo? **I**dia-
ta. Nonne vnum est vnum semel. ⁊ duo est vnum

his. & tria est unū ter & sic deinceps. **O**razor. Ita ē
Idiota. Per unum igitur fit omnis numerus.
Orazor. Ita videtur. **I**diota. Sicut igitur unum
est principium numeri. sic pondus minimum est princi-
piū ponderandi & mensura minima principium mensura-
di. Vocetur igitur illud pondus uncia & mensura pe-
titū. Ratione sicut per unū numeratur: ita per unitatem
ponderatur & expetito mensuratur. Ratione hec sic se
habent. **O**razor. Jammo. **I**diota. Per quid autem
attingitur unitas. per quid uncia. per quid petitum?
Orazor. **N**escio. Scio tamen quod unitas non attin-
gitur numero: quia numerus est post unū. Sic nec
uncia pondere. nec petitum mensura. **I**diota. Opti-
me ais orator. Sicut enim simplex prius est natura
composito: ita compositum natura posteriori. **U**nde
compositum non potest mensurare simplex: sed econuer-
so. **E**t quo habes quod illud per quod ex quo & in quo
omne numerabile numeratur non est numero attin-
gibile similiter illud per quod ex quo & in quo omne
ponderabile ponderatur non est pondere attingibile
sicut & id per quod ex quo & in quo omne mensurabile mensu-
ratur non est mensura attingibile. **O**razor. Hoc clare
conspicio. **I**diota. Hunc clamorem sapie in plateis
transfer in altissimis. ubi sapia habitat. & multo de-
lectabiliora reperies quam in omnibus ornatissimis volu-
minibus tuis. **O**razor. Nisi quid per hoc velis exponas
non intelligo. **I**diota. Nisi ex affectu oraueris prohi-
bitus sum ne faciam. Nam secreta eterne atque incre-

7c 92 p. 17
p. 17

ate sapiētīe nō sunt oib⁹ passim aperiēda. **O**rato
Multum desidero te audire. **E**t ex paucis inflam
moz. **E**a enī que iam premisisti aliquid magni fu
turū enūciant. **R**ogo igitur ut incepta psequaris
Idiota. **N**escio si liceat tanta secreta detegere .et
tam altam profunditatem facilem ostendere. **T**a
mā nequeo me continere quin tibi complaciam. **E**c
ce frater. **S**umma sapiēcia est hec .ut scias quō in
similitudie iam dicta attingitur inattingibile inat
tingibiliter. **O**rator. **M**ira dicis ⁊ absōna. **I**dio
ta. **H**ec est causa cur occulta nō debent cōmunicari
oib⁹ .q̄a eis absōna videntur. **A**dmiraris me dix
isse sibi cōtradicientia. **D**ico autē q̄ sicut iam enī de
vinitate vicia ⁊ petito dixi: ita de oib⁹ quoad oim
principiū dicēdū: **N**am oim principiū est p̄ qd̄ ex q̄
⁊ in quo oīne principiabile principiatur: ⁊ tamen p̄
nullū principiātū attingibile. **I**p̄m est p̄ quod ex q̄
⁊ in quo omne itelligibile intelligitur. ⁊ tū est intel
lectu initelligibile: **E**t sicut iter p̄ quod ex q̄ ⁊ in q̄ oīne
fabile fatur: ⁊ tū est fatu ineffabile. **H**ic est p̄ quod
ex quo ⁊ in quo omne terminabile terminatur: ⁊ tū
est termino interminabile. ⁊ fine infinibile: **T**ales
facere potes innumerabiles verissimas propositio
nes . ⁊ omnia tua oratoria volumina illis implere
⁊ alia sine numero illis addere. ut videas quomō
sapiēcia in altissimis habitat. **A**ltissimū em̄ est
quod altius esse non potest. **S**ola infinitas est illa

altitudo: **N**ā sapia quā cū oēs hoīes nature scire
desiderāt. cū tāto mēris affectu q̄rūt nō aliter scit²
q̄ q̄ ipsa est dñi scia altior ⁊ inscribilis. ⁊ dī loq̄la in
effabilis. ⁊ dñi intellectu itelligibilis. ⁊ dñi mēsurā
imēsurabilis. ⁊ dñi p̄portidē im̄porcionabilis
⁊ dñi p̄magiātionē im̄magiābilis. ⁊ omni sensati
one insensibilis. ⁊ dñi tractatidē intractabilis. ⁊
dñi gustu ingustabilis. ⁊ dñi auditu inaudibilis.
⁊ dñi visu invisibilis. ⁊ dñi app̄hēsiōne inapp̄hēsi
bilis. ⁊ dñi affirmatidē iaffirmabilis. ⁊ dñi nega
tidē innegabilis. ⁊ dñi dubitatidē idubitabilis.
⁊ dñi opiniōne inopiābilis **E**t q̄a dñi eloq̄o est inex
pressibilis harū locutionū nō p̄t finis cogitari. cū
dñi cogitatione sit incogitabilis ip̄a ḡlosa atq̄ et
na sapiētia p̄ quā ex q̄ ⁊ in qua oia. **O**razor. **H**ec in
dubie maiora sunt q̄ a te audire putabā **N**ō cesses
queso me illo ducere ubi aliq̄d taliū altissimā theo
riarū tecū q̄suauiter degustem **N**ā video te nō sa
tiari semp̄ de illa sapiētia loqui. **M**axima at̄ ut pu
ro dulcedo hoc agit. quā nisi interno gustu sape
te nō tātū alliceret. **I**diota. **S**apiētia est q̄ sapit.
qua nichil dulcius intellectui. **N**eq̄ cōsēndi sunt q̄
uifmodo sapiētes q̄ v̄bo tātū ⁊ nō gustu loquūtur
Alli aut̄ cū gustu de sapiētia loquuntur qui p̄ eam
ita sciūt dñia. q̄ nichil dñi **P**er sapiētia ei. ⁊ ex ip
sa. ⁊ in ipsa est dñe internū sape. **I**psa at̄ q̄a in al
tissimis hitat nullo sapore est gustabilis. **I**ngusta

*De p̄p̄no dñi dñi
dñi dñi dñi dñi
dñi dñi dñi dñi*

biliter ergo gustatur. cum sit altior omni gustabili
sensibili. rationali & intellectuali. **H**oc est autem i
gustabiliter & a remotis gustare. quasi si odor qui
dem dici potest pre-gustatio in gustabilis. **S**icut ei
odor ab odorabili multiplicatus in alio receptus
nos allicit ad cursum. ut in odore unguentorum ad
unguentum curuatur. ita eterna & infinita sapien
tia cum in omnibus reluceat nos allicit ex quadam
pre-gustatione affectum ut mirabili desiderio ad ip
sam feramur. **C**um enim ipsa sit vita spūalis in
tellectus qui in se. habet quandam connaturatam
pre-gustationem per quam tanto studio inquirit fō
tem vite sue. quem sine pre-gustatione nō quereret.
Hinc ad eam ut ad ppriam suam vitam mouetur.
& dulce est omni spiritui ad vite principium quous
inaccessibile cōtinue ascendere. **E**t quādo eo ducit
vitam suam querēs tanto plus gaudet quāto suā
vitam infinitam atq; immortalē conspicit. **E**t
sic euenit ut inaccessibleitas siue incomprehensibilitas
infinitatis vite sue sit sua desideratissima compre
hensio. **Q**uasi si quis haberet thesaurum pecunie
& ad hoc pertingeret q̄ illum sciret innumerabilez
ipōderabile & inelurabile h̄ scia incomprehensibilitatis ē
gaudiosa & optatissima cōphensio. n̄ quidē ut ad com
prehendentem refertur. sed ad ipsum amozosissim
thesaurum. **Q**uasi si quis amet aliquid: hic gau
det in amabili infinitas & inexpressibiles amo

*Ita est 2 paper ut quod
proprietatis ut*

*Ita est 2 paper ut quod
proprietatis ut*

ris causas repiri **E**t hec est gaudiosissima cōphē-
sio amātis . q̄ incōphēabilem esse amati amabi-
litate cōphēdit. **N**eque enim tantū gauderet se
amare secūdum aliqd cōphēabile amātū : sicut q̄
sibi cōstat amati amabilitatem esse penit⁹ imēsu-
rabilem infinibilem intermiabilem ac incōphēsi-
bilem: **H**ec est gaudiosissima incōphēnsibilitatis
cōphēnsibilitas. **O**razor. **I**ntelligo forte iudica-
bis : **N**am hec videtur tua intentio . q̄ principium
nostrum per quod ex quo & in quo sum⁹ & movem⁹
tūc gustatur a nobis ut principiu mediū & finis .
q̄ ei⁹ vitalis suauitas igustabiliter gustatur p af-
fectū . & incōphēnsibiliter cōphēditur p intellectū:
At vero q̄ ipm gustabiliter gustare & cōphēnsibili-
ter cōphēdere nititur: ille penit⁹ est sine gustu &
intellectu. **I**diota. **O**prime repisti orator **O**b hoc
qui non aliud sapientiam putāt q̄ id quod est intel-
lectu cōphēnsibile & nō aliud felicitatem putāt
q̄ eam q̄ est attingibilis p eos : hī longe sunt a ve-
ra sapientia eterna & infinita . sed conuersi sunt ad
finibilem quandam quietem . ubi putant leticiam
vite esse . sed non est . **H**inc se deceptos comperiētes
i cruciatu sūt. **N**ā ubi felicitatē se putabāt . ad quā
se dōne conatu cōuertebāt ibi erūnā reperiūt & mor-
tē: **S**apientia ei⁹ infinita ē idēficiēs vite pabulū de q̄ eter-
naliter vivit spūs nr̄ . q̄ si rect⁹ ē n̄ nisi sapiām & ve-
ritatē amare p̄t. **O**is ei⁹ intellect⁹ appetit esse . suum

esse est viuere. suū viuere est intelligere. suū itellige
re est pasci sapiētia & veritate: **V**ñ intellect⁹ q̄ non
est degustās clarā sapiām hic est vt ocul⁹ in tene
bris **E**st enī ocul⁹ sed nō videt. q̄a nō est in luce .
Et q̄a caret vita delectabili q̄ cōsistit in videre: tūc
est in erūpna & cruciatu. & hec est mors poti⁹ q̄ vi
ta. **S**ic intellect⁹ ad ōne aliud q̄ ad eterne sapie pa
bulū cōuersus: se extra vitā quasi in tenebris igno
rantie inuolutū. potius mortuū q̄ viuū repiet. **E**t
hic est cruciat⁹ mirabilis. intellectuāle esse habere
& nūq̄ itelligere: **S**ola enim eterna sapiētia est i q̄
ois intellect⁹ itelligere p̄t. **O**razor. Pulchra certe
atq; rara & michi gratissima narras **N**ūc ayē que
lo quō eleuari queam ad aliqualez gustū eterne sa
piētie. **I**diota. Eterna sapia in ōni gustabili gusta
tur: **I**psa est delectatio in ōni delectabili ipsa ē pul
chritudo in ōni pulchro. ipsa est appetitio in omni
appetibili. & sic in cūctis delectabilib⁹ vel desidera
bilibus dicitur. **Q**uō ergo tūc potest nō gustari?
Rōne vita est gaudiola q̄ est scdm desiderū tuū.
Orazor. **I**mmo nichil plus. **I**diota. **C**ū ergo hoc
desiderū tuū n̄ sit nisi p̄ eternā sapiētiā ex qua & in
qua est: & hec vita felix quā desideras similiter non
sit nisi ab eadem eterna sapientia in qua ē. & extra
quam nequit esse: **H**inc nō aliud in ōni desiderio in
tellectualis vite desideras q̄ eternā sapiām. q̄ est
desiderij tui cōplemētum. p̄icipiū mediū & finis .

171 G 93
171 G 93
171 G 93

Si igitur est tibi dulce hoc desiderium immortalitatis vite.
ut eternaliter feliciter viuas : quãdam in te p̄gusta
tioẽm experitis eterne sapiẽtie. **N**ichil enim penitus
incõgruũ appetitur. **S**ũt enim poma apud indos q̄
rum p̄gustatioẽm cũ nō hẽm⁹ . ea nō appetim⁹ . **S**z
cũ sine nutrimento viuere nō possum⁹ : appetimus
nutrimentũ hẽm⁹ aut nutrimenti quãdam p̄gustatio
nẽ ut viuam⁹ sensibiliter. **E**t hinc puer quãdã habz
lactis p̄gustatioẽm in sua natura . quare dũ esurit
ad lac mouetur. **E**t q̄b⁹ eni sum⁹ ex illis nutrimentis
Sic intellect⁹ nẽ hẽt vitã suam ab eterna sapia . &
hui⁹ hẽt aliq̄lem p̄gustatioẽm. **V**ũ in õni pascẽtia
q̄ sibi ut viuat necãria est nō mouetur nisi ut inde
pascatur. a quo hẽt hoc intellectuale esse . **S**i igit⁹
in õni desiderio vite intellectualis attenderes a
quo est intellect⁹ . p̄ qd̄ mouetur . & ad qd̄ : in te cõ
peries dulcediẽm eterne sapiẽtie illam esse q̄ tibi fa
cit desiderium tuũ ita dulce ac delectabile . ut inenar
rabili affectu feraris ad ei⁹ cõphẽsioẽm . tãq̄ ad i
mortalitacẽ vite sue . quasi ad ferũ & magnetem at
tẽdas . **H**ẽt eni ferũ in magnete quoddã sui fluxus
principium . **E**t dũ magnes p̄ sui pãtiã excitat fer
rũ graue & põderosum : tũc mirabili desiderio fert⁹
etiã supra motũ nature q̄ scdm̄ grauitatem deorsũ
tendere debet . & sursum mouetur . se suo principio
vniendo . **N**isi enim in ferro esset quẽdam p̄gust
tatio naturalis ipsius magnetis : non mouetur

*Et vnde p̄ dicitur in uel uel
p̄ dicitur in uel uel
p̄ dicitur in uel uel*

plus ad magnetem q̄ ad aliū lapidē. Et nisi i mag-
nete esset maior incliatio ad ferrū q̄ ad cuprū: non
eēt illa attractio. Hēt igitur spūs noster intellectu-
alis ab eterna sapiētia p̄cipiū sic itellectūaliter eēt
di. qd̄ esse est cōformi⁹ ipsi sapiētie q̄z esse nō intel-
lectuale. Hinc irradiatio seu inmissio in scām aiām
est mot⁹ desiderosus i exercitaciōe. Qui em̄ q̄rit mo-
tu intellectuali sapiām: hic iterre tact⁹ ad p̄gustan-
dam dulcediēm sui oblit⁹: rapitur i corpe q̄i extra
corp⁹. oīa sensibiliū pōd⁹ cū tenere neq̄t. q̄sqz se
vniat attrahēti sapiētie. Et tūc ex stupida admira-
tiōe sensum linguēs i sanire facit aiām. ut tūcta p̄-
ter ipām nihilifariat. ⁊ talib⁹ dulce hūc mūdū lin-
quere. ut expeditius ferri possint in ipām imoztali-
tatis sapiām. Hec p̄gustatio facit scis omne appa-
rēs delectabile ad hominabile. ⁊ oīa corpalia tor-
mēta p̄pter ipām citi⁹ adipiscēdam eq̄ssimo aio fer-
re. Hec nos instruit hūc n̄m spm̄ ad ipām cōsuluz
nūquā deficere posse. Si enī hoc corp⁹ n̄m spiritū
q̄i sensibili ligamēto tenere nequit: q̄n avidissime
ad ipām corpeo diuissio officio ferat⁹. nequeqz de-
ficiēte corpe deficere potest. Hec enim est ei⁹ assimī-
latio q̄ spūi n̄o naturaliter iest. p̄ quā nō q̄etatur
ymago nisi in eo cui⁹ est ymago. a quo hēt p̄inci-
pium mediū ⁊ finem. Vna at̄ ymago p̄ vitam mo-
tum ex se exerit ad exemplar in quo solum quiescit.
Nam vita ymaginis non potest in se quiescere. cū

fit vita vite veritatis . & nō sua . hinc mouetur ad
exemplar ut ad veritatem sui esse. **S**i igitur exem-
plar est eternū . & ymago hēt vitam in qua p̄gustat
suum exemplar: idcirco desiderose ad ip̄m mouet̄.
Et cū motus rei vitalis nō posset quiescere nisi in
finita que est eterna sapientia: ideo non potest ces-
sare spiritalis ille motus qui nūquā infinitam vi-
tam infinite attingit. **S**emper enim tam gaudio-
sissimo desiderio mouetur ut attingat . q̄ nūquā
delectabilitate attract̄ fastiditur. **E**st enim sapien-
tia eterna tibus sapozosissimus qui satiando desi-
derium sumendi nō minuit . ut in eterna ciba-
tione nūquam cesset delectari. **O**rator. Indubie te op-
time dixisse teneo. **S**ed valde referre video in̄ gul-
tum sapientie & eā que de gustu p̄ferri possunt.
Idiota. **B**ene dicis . & placet a te hoc verbum au-
disse. **S**icut enī omnis scia de gustu rei nūq̄z gusta-
te vacua & sterilis est . quousq̄z sensus gust̄ attingat.
Ita de hac sapientia quam nemo gustat per
audiri . sed solū ille qui eam accipit in iterno gustu
Ille p̄hibet testimoniū non de hīs que audiuit . s̄
in seip̄o experimentaliter gustauit. **S**cire multas
amoris descriptiones quas sancti nobis reliq̄rūt
sine amoris gustu vanitas q̄dam ē **Q**uap̄pter ad
querēdam eternam sapiēciam nō sufficit scire q̄ de
ipla leguntur . sed necesse est postq̄z intellectus
repperit ubi est . q̄ eam affectu suam faciat q̄si q̄ in

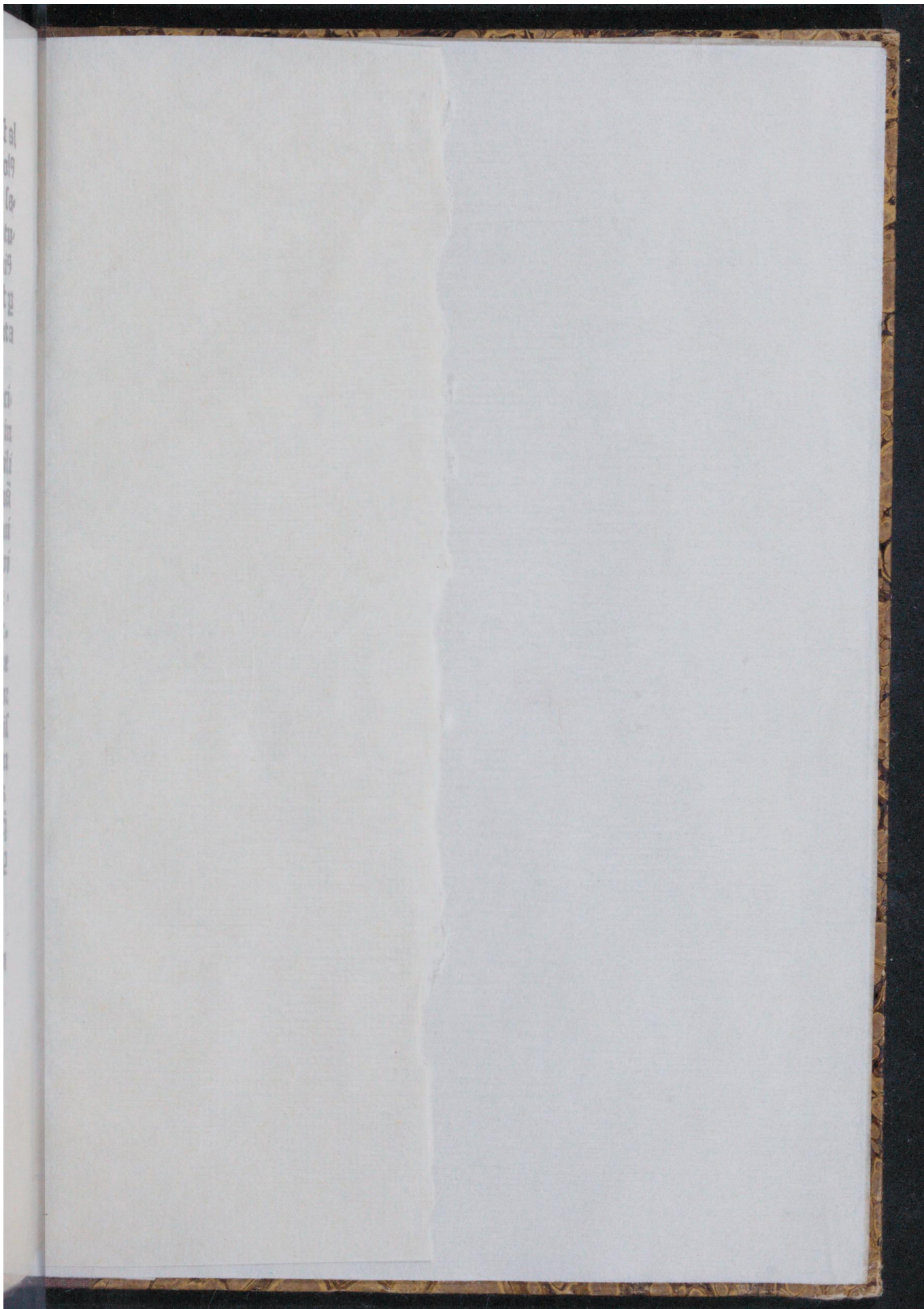
*Compara dicit q̄d in hīs p̄o
mōdō*

ueit agrū in q̄ ē thezaur⁹ nō p̄t gaudere de thezau
ro i agro nō suo existēte. q̄re vēdit oīa. ⁊ emit agrū
illū. vt i suo agro hēat thezaurū: **U**n̄ optet oīa ven
dere ⁊ dare. **N**ō vult enī eterna sapiā hzi nisi ibi vbi
hās nichil de suo tenuit vt eā hēret. **I**d ē qd̄ d̄ n̄ra
hēm⁹ vicia sunt. de eterna vō sapiētia nō nisi bōa
Quappter spūs sapiē nō hitat i corpe subdito pec
catis. neq; in maliuola aīa. s; in agro suo puro. ⁊
sapiētali mūda ymagiē. q̄si in templo. scō suo: **U**bi
em̄ eterna hitat sapiā: ibi est ager dūic⁹ ferēs fruc
tū immortalē: **E**t ei ager v̄tutū quē sapiā colit. ex q̄
nascūtur fruct⁹ spūales q̄ sunt iusticia pax fortitu
do tempātia castitas paciētia. ⁊ ceteri tales: **E**t li
cet eterna sapiā se oīb⁹ cōicet liberalissimē cū sit infi
nite bōa: cū a nullo capi p̄t vt est. ydēptitas enī
infinita nō p̄t in alio recipi. cū in alio aliter recipi
atur. ⁊ cū nō possit in alio nisi aliter recipi tūc reci
pitur meliori mō quo p̄t. **S**ed inmultiplicabilis infi
nitas in vāria receptiōe meli⁹ explicatur. magna
ei diuersitas inmultiplicabilitatem meli⁹ exprimit.
Et quo eueit vt sapiā in vārijs formis vārie recep
ta hoc efficiat vt q̄libet ad ydēptitatē vocata mō q̄
p̄t sapiētiā participet. **U**t quedā eādē p̄cipēt in
q̄dā valde distātia p̄ima forma q̄b⁹ vix esse elemē
tale tribuit. **A**lia adhuc in nobiliozi gradu q̄b⁹ vī
tam p̄bet vegetabilem. **A**dhuc alia in altiozi q̄bus
vitā sensibile. post hoc q̄b⁹ aiālem. deinde quibus

rationalē. demū q̄b⁹ intellectualē. ⁊ hic grad⁹ est al
tissim⁹ primior scilicet sapiētie ymago Et hic sol⁹
ē grad⁹ hās p̄ptā ⁊ innatā aptitudiēm se ad sa
piētie gustū eleuādi. q̄a in illis intellectualib⁹ natu
turis ymago sapiētie uiuit uita intellectuali. Cui⁹
uite uis est ex se uitalem motū exere. q̄ mot⁹ est p
itelligere ad suū p̄pū obiectū qd̄ ē uitas absoluta
q̄ est eterna sapia p̄gere.

Nūc itaq; p̄ hoc breui tpe hec sic dicta suffici
ant. ut scias sapiām esse nō i arte oratoria. aut in
magnis volumib⁹. s; in sepiatōe ab istis sensibili
b⁹. ac i cōuersiōe ad simplicissimā ⁊ infinitā formā
⁊ illā r̄cipere i tēplo purgato ab ōni uicio. ⁊ ferui
do amore ei iherere. q̄ulq; degustare eā queas. ⁊ ui
dere q̄ suauis sit illa i q̄ est ois suauitas. **Q**ua de
gustata uilescēt tibi oia q̄ nūc tibi magna uidentur.
⁊ hūliaberis ut nichil arrogātie i te remaneat. ne
q; aliud qd̄cūq; uiciū. q̄n castissimo ⁊ purissio cor
de semel degustate sapie indissolubiliter adherebil
etiā hūc mūdū ⁊ cūcta q̄ n̄ sūt ip̄a magis q̄ ip̄am
deserēdo. Et cū idicibili leticia uiues ac morieris
⁊ post mortē i ip̄a amorissio āplexu eternaliter req̄
esces. **Q**d̄ tibi ⁊ michi cōcedat ip̄a dei sapia semp
benedicta.

P. petrarche de uera sapientia dialoꝝus secun
dus **E**xPLICIT feliciter.

rationalē. demū q̄b'
tissim⁹ primioꝝ scilicet
ē grad⁹ hās p̄mptē
pietie gustū eleuādi.
turis p̄ mago sapient
vite vis est ex se vita
itelligere ad suū p̄p̄
q̄ est eterna sapia p̄

Nūc itaq; p̄ ho
ant. ut scias sapiā
magnis volumib⁹
b⁹. ac i cōuersiōe ad
x illā r̄cipere i tēplo
do amore ei iherere.
dere q̄ suauis sit illa
gustata vilescēt tibi o
x hūliaberis ut nich
q; aliud q̄dcūq; viciū
de semel degustate
etiā hūc mūdū x cūc
deserēdo. **E**t cū idic
x post mortē i ip̄a a
elces **Q**u tibi x michi
benedicta.

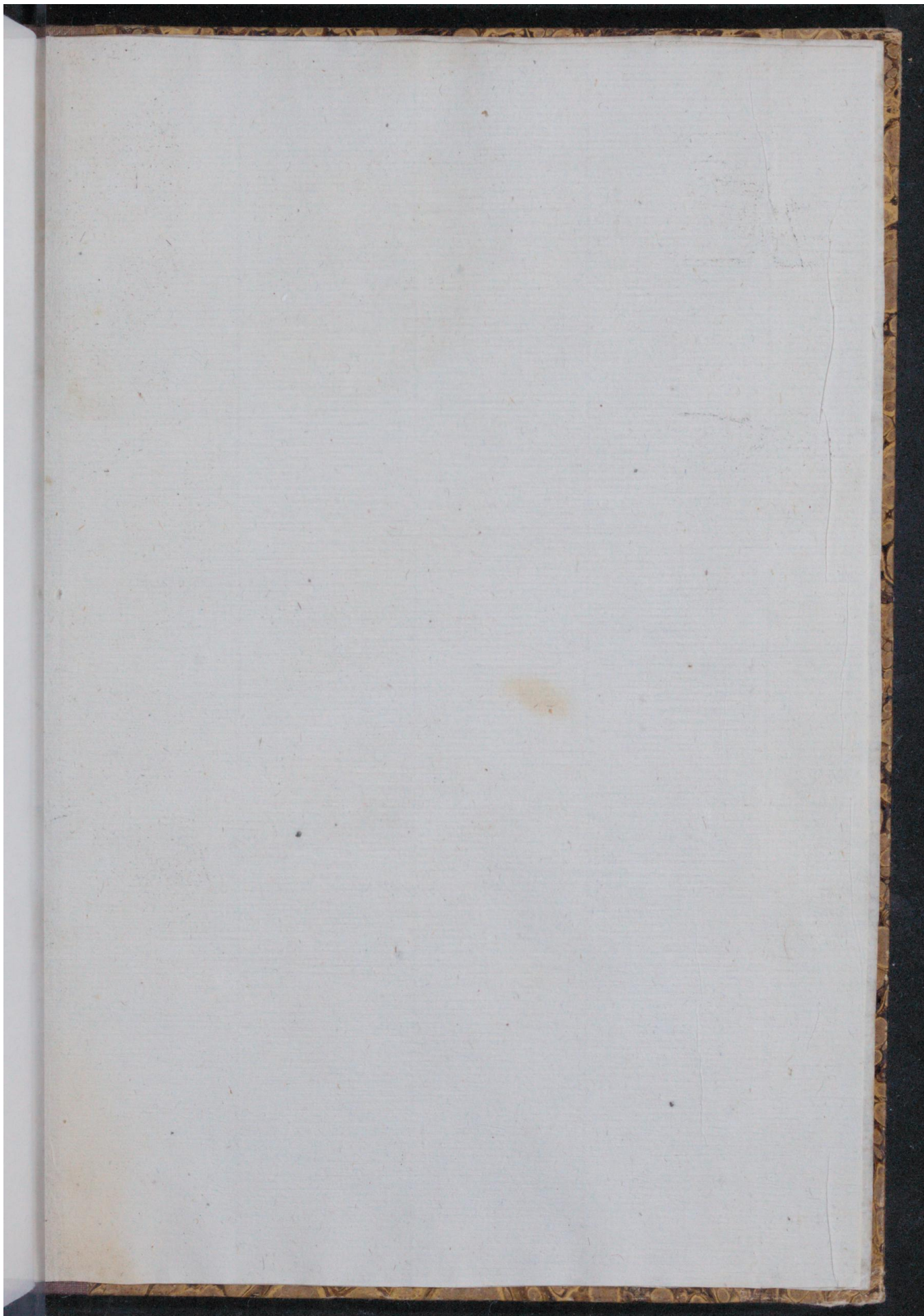
P. petrarche de
dus **E**xplicet feliciter.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or a small heading.

Rest. rap 1340*